

IMPACTUL SCHIMBĂRILOR ȘI FENOMENELE CLIMATICE NEFAVORABILE ASUPRA SECTORULUI POMICOL

TALPALARU DUMITRU

student ciclul 3, facultatea horticultură, UASM

Productivitatea plantațiilor pomicole diferă în funcție de condițiile climatice și pedologice. Astfel, monitorizarea impactului schimbărilor climatice asupra culturilor pomicole necesită evaluarea curentă a datelor climatice, precum și analiza riscurilor potențiale. De aceea, relația între potențialul genetic al speciilor pomicole, practicile agricole și condițiile locale de mediu reprezintă baza cantitativă și calitativă a producției. În acest context, cultura plantațiilor pomicole, ca organisme vegetale perene, sunt puternic influențate de mediul în care trăiesc, timp în care se succed cicluri anuale, fenofaze de creștere și fructificare precum și etape de dezvoltare.

Scopul cercetării a fost analiza schimbărilor climatice manifestate în ultimii ani, care afectează în mare măsură speciile pomicole, în special prin frecvența crescută a înghețurilor târzii din primăvară, înflorirea timpurie a plantelor, cu risc de îngheț al organelor florale și polenizare defectuoasă a florilor, creșterea insolației și a frecvenței arșițelor în lunile iulie și august, urmată de furtuni și căderi frecvente de grindină, sporirea frecvenței anilor secetoși.

Rezultate și discuții. În Republica Moldova sunt foarte vulnerabile la variabilitatea și schimbarea climei următoarele sectoare prioritare: agricultura, resursele de apă, sănătatea umană, energia și dezvoltarea regională. Au fost identificați într-un mod general următorii factori de risc, ai schimbărilor și variabilității climatice: creșterea temperaturii anuale și la suprafața solului; creșterea intensității și frecvenței cataclismelor natural; modificarea frecvenței și a intensității furtunilor; creșterea frecvenței secetelor, inundațiilor și a ploilor cu grindină; modificări în cursurile de apă, creșterea riscului inundațiilor și a cazurilor de eroziune a solului; sărăcirea solurilor și a ecosistemelor, pierderea biodiversității; recolte reduse.

Conform rezultatelor obținute, pentru teritoriul Republicii Moldova, a fost stabilite următoarele schimbări climatice: o diferență semnificativă a valorii temperaturii medii lunare pe întreaga perioadă a anului; temperatura medie va crește mai brusc în perioada de iarnă; dinamica precipitațiilor va fi mai complexă. Se evidențiază tendința de creștere a precipitațiilor în zona de Sud și de Centru a Moldovei din contul intensificării cicloanelor, care se formează deasupra mărilor Mediterane și Negre.

Variabilitatea climatică influențează toate sectoarele economiei, dar cea mai vulnerabilă rămâne agricultura. În prezent schimbările și variabilitatea climatică se manifestă din ce în ce mai accentuat. Spre exemplu, sezonul agricol 2020 în Moldova a debutat cu o secetă pedologică puternică în toată țara, cu tendințe extreme la Sudul și Centrul țării. Această secetă s-a resimțit și în anul 2021.

Rezultatele economice, în plantațiile pomicole nu apar decât după 2-3 ani, iar recuperarea capitalului chiar după 4-5 ani. Iată de ce cercetările privind impactul schimbărilor climatice asupra plantațiilor sunt foarte urgente și necesare.

În categoria riscurilor climatice se pot include fenomene ca: valurile de frig și de căldură, înghețurile timpurii și tardive; căderile abundente de zăpadă și viscolele; ploile abundente; furtunile cu grindină; vânturile puternice; furtuni însoțite de tunet; secetele îndelungate etc.

Concluzii. Riscurile climatice pot declanșa riscuri hidrologice, geomorfologice, pedologice, ecologice. Republica Moldova, fiind în zona temperată, se caracterizează prin cele mai diverse fenomene de acest fel, deoarece zona respectivă ocupă o poziție intermediară pe glob, între celelalte zone climatice, unde are loc interacțiunea maselor de aer arctic și polar cu mase de aer tropical și invers. Riscurile meteo-climatice nu totdeauna pot fi prevăzute și preîntâmpinate prin măsuri care să contribuie la diminuarea pagubelor posibile în pomicultură.

Conducător științific - dr. hab., prof. univ. Valerian BALAN